

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/90/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622201726
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7622201726.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom v D., D. XXX/XX, zastúpená JUDr. Jánom Slovinským, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo námestie proti žalovanému: A. A. C., nar. XX.X.XXXX, bytom E. D. F. E., G. XX, zastúpenému JUDr. Renátou Burgerovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Vazovova 9A, o vylúčení žalovaného z užívania spoločnej nehnuteľnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 6.2.2023 č.k. 7C/20/2022-105 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom rozhodol o vylúčení žalovaného z užívania rodinného domu so súp. č. XXX postaveného na parcele reg. „C“ s parc. č. 350/2, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 134 m² a pozemkov parcely reg. „C“ s parc.č. 349/2, druh pozemku: záhrada o výmere 329 m², parcely reg. „C“ s parc.č. 350/1, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 333 m², parcely reg. „C“ s parc.č. 350/2, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 134 m², parcely reg. „C“ s parc.č. 350/3, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 54 m², parcely reg. „C“ s parc.č. 350/4, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 25 m² evidovaných na LV č. XXX, k.ú. D., obec D., H. D. F. E. zapísaných Okresným úradom Spišská Nová Ves, katastrálny odbor. Priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%, o ktorých rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala vylúčenia žalovaného z užívania rodinného domu, bližšie popísaného vo výroku I. rozsudku, ktorú zdôvodnila tým, že spolu so žalovaným sú bezpodielovými spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti, v uvedenom rodinnom dome má svoje obydľie a žalovaný opustil spoločnú domácnosť v decembri 2017, keď sa odsťahoval so svojou priateľkou do Martina, preto od toho času užíva predmetnú nehnuteľnosť výlučne sama. Manželstvo strán sporu bolo rozvedené rozsudkom, doposiaľ nedošlo k vyporiadaniu BSM, keďže súdne konanie stále prebieha. Na zdôvodnenie žaloby uviedla, že dňa 29.1.2022 došlo k incidentu, kedy žalovaný prišiel do rodinného domu, kde bola žalobkyňa spoločne so svojou matkou. Žalovaný tam prišiel so svojou novou priateľkou, jej dieťaťom a jeho matkou, začal priateľke ukazovať, kde postaví priečky, ako dom zrekonštruujú a uviedol, že sa mieni do rodinného domu nasťahovať od 1.3.2022 spolu s osobami, ktoré s nim tam prišli. Potom ako žalobkyňa žalovaného požiadala, aby spolu s osobami tam prítomnými opustil rodinný dom, žalovaný ju opľul. Následne nastala napätá atmosféra, syn priateľky žalovaného sa rozplakal. Žalovaný

na to zdvihol lopatu, zahnal sa smerom na žalobkyňu cca 7 až 8-krát, následne zasiahli jeho priateľka a matka. So zdvihnutou lopatou žalovaný buchol do dverí, kde ostala opadaná omietka. Kričal, že všetkých pozabíja, následne išiel do kuchyne, zdvihol stoličku a hodil ju do steny, ktoré konanie vzbudilo u žalobkyne strach o život jej a jej matky. Pred odchodom žalovaný nadvihol kovovú bráničku a hodil ju na zem. Žalobkyni oznámil, že v nedelu po hokeji sa vráti a bude pokračovať. Konanie žalovaného bolo tak agresívne a takej intenzity, že vzbudil u žalobkyne dôvodnú obavu o svoje zdravie a život. Obáva sa, že pokiaľ by žalovaný prišiel sám a nik by mu nezabránil svoje správanie zopakovať, mohlo by dôjsť aj k ujme na zdraví žalobkyne. Tento incident bol dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia súdom a tiež vykazania žalovaného z obydlija príslušným orgánom polície.

3. Po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 123, § 144 a § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie ustálil, že žaloba je dôvodná, preto jej vyhovel.

4. Uzavrel, že žalobkyňa v konaní preukázala, že u nej pretrváva dôvodná obava o život, zdravie, ale aj o život a zdravie jej matky, ktorá s ňou býva v predmetnom rodinnom dome, a ktorý patrí do BSM strán sporu. S poukazom na potvrdenie o vykázaní zo spoločnej nehnuteľnosti spísané príslušníkmi OR PZ v Spišskej Novej Vsi, odbor poriadkovej polície zo dňa 3.2.2022, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia v konaní vedenom pred Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp.zn. 10C/8/2022, vychádzajúc z výpovede žalobkyne a ňou predložených listinných dôkazov – písomných svedectiev uzavrel, že žalobkyňa v konaní preukázala, že incident zo dňa 29.1.2022, ktorý popísala v žalobe sa skutočne udial tak, ako uvádza. Z dôkazov vykonaných pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že v období pred týmto incidentom, ešte za trvania manželstva sa medzi stranami sporu vyskytovali časté hádky, kedy žalovaný bol voči osobe žalobkyne agresívny, viedol voči nej viaceré fyzických útokov takého charakteru ako chytanie za ruky, facky a pod.. Za dôveryhodné považoval tvrdenie žalobkyne, ktorá na žalovaného za trvania manželstva nepodala trestné oznámenie vzhľadom na jeho pracovné zaradenie policajta a výkon služby vo funkciách, keď nepredpokladala, že bude mať pri podaní trestného oznámenia na jeho osobu úspech a v podstate sa aj hanbila. Obavy žalobkyne podčiarkuje fakt, že žalovaný je držiteľom strelnej zbrane, aj keď žalovaný v konaní preukázal oprávnenosť osvedčenia držiteľa zbrane. Vzhľadom na jeho výbušnú a agresívnu povahu nemožno podľa názoru súdu vylúčiť, že v budúcnosti by mohlo, vzhľadom na pretrvávajúce konflikty medzi stranami sporu, aj v spojitosti s vyporiadaním BSM k predmetnému rodinnému domu, dôjsť k takým situáciám, ktoré by mohli vyvolať fatálne následky. Vzhľadom k opakovaným incidentom medzi stranami sporu, ku ktorým dochádzalo ešte za trvania manželstva a tiež vzhľadom na to, že predmetný rodinný dom je predmetom ďalšieho sporu o vyporiadanie BSM, je predpoklad, že konflikty medzi stranami sporu budú pretrvávať aj do budúcnosti, resp. do právoplatného rozhodnutia o vyporiadaní BSM. V záujme potreby minimalizovania kontaktu žalobkyne s osobou žalovaného, teda vo vzťahu k osobe, ktorá je dôvodne podozrivá z násilia voči nej ustálil, že je namieste poskytnúť žalobkyni bezodkladnú ochranu a zabrániť tak ďalšiemu zhoršovaniu jej postavenia. Vzhľadom na to, že v danom prípade došlo k naplneniu hmotnoprávnych podmienok pre poskytnutie ochrany žalobkyne podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, žalobe v celom rozsahu vyhovel.

5. K námietkam žalovaného k aplikácii ust. § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý tvrdil, že v danom prípade nie je preukázané spolužitie strán sporu, medzi ktorými dochádza k hrozbe domáceho násilia a tiež, že žalobkyňa nepreukázala fyzické a psychické násilie ani hrozbu takéhoto násilia, súd uviedol, že tieto vyhodnotil ako účelové a tendenčné.

6. Vychádzal z toho, že žalovaný v konaní nespochybňoval svoju snahu bývať v predmetnom rodinnom dome, čo vyplynulo predovšetkým z jeho písomného vyjadrenia k žalobe na č.l. 34 spisu, v ktorom žalovaný o.i. uviedol, že po roku 2017, keď došlo k rozpadu manželstva strán sporu, „pravidelne“ chodil do spoločného domu, býval a prespával v ňom v čase medzi jednotlivými službami, keď vykonával post náčelníka obecnej polície v Nálepkove. Z dôvodu, že sa mu pokazilo motorové vozidlo, domov nechodieval pravidelne, ale využíval bývanie v podnájme v provizórnych podmienkach v Nálepkove. Žalovaný tvrdil, že začiatkom roka 2022 mu starosta oznámil, že končí nájomná zmluva, preto sa snažil vyriešiť bývanie v predmetnom rodinnom dome, kde mienil bývať aj so svojou priateľkou a jej synom. Z toho vyplýva, že zo strany žalovaného išlo len o dočasné odsťahovanie zo sporného rodinného domu, ktoré bolo spojené s odsťahovaním osobných vecí, čo však samo o sebe nie je podľa názoru súdu dôkazom, že žalovaný natrvalo opustil rodinný dom a nemá záujem ho naďalej užívať. Konfliktné situácie, ktoré vznikali pri vstupe do rodinného domu a opakované násilné správanie

žalovaného sú podľa názoru súdu prvej inštancie dôkazom, že z jeho strany nešlo o trvalý odchod zo spoločnej domácnosti so žalobkyňou. Nariadením neodkladného opatrenia došlo k zamedzeniu ďalšiemu možnému agresívnemu správaniu zo strany žalovaného voči žalobkyni. Faktom je, že žalovaný neodkladné opatrenie rešpektoval. Skutočnosť, že žalovaný je držiteľom strelnej zbrane opodstatňuje poskytnúť žalobkyni súdnu ochranu voči ďalším možným konfliktom a nebezpečným situáciám, ktoré by mohli v budúcnosti vzniknúť, pokiaľ by súd žalovaného nevytlúčil z užívania predmetného rodinného domu.

7. V danom prípade ide o také krajné výnimočné riešenie, ktorým sa vylúči bezpodielový spoluvlastník z užívania spoločnej nehnuteľnosti z dôvodu zamedzeniu fyzickému násiliu voči žalobkyni, u ktorej naďalej pretrváva obava zo správania žalovaného, z ktorého má strach.

8. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný v konaní nepredložil také relevantné dôkazy, ktorými by preukázal svoje tvrdenia o tom, že incident dňa 29.1.2022 sa neudial tak, ako uviedla žalobkyňa.

9. V odôvodnení rozsudku uviedol, že zamietol návrh žalovaného na vypočutie nahrávky zo záznamu na mobilnom telefóne z obdobia pred podaním žaloby s poukazom na zachovanie zásady sudcovskej koncentrácie, keď žalovaný neuviedol dôvod, pre ktorý tento dôkaz nenavrhol vykonať skôr.

10. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalobkyni priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému.

11. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a f/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne alebo rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu. Vytkol súdu prvej inštancie, že neprehliadnuteľným spôsobom nadžiadaval žalobkyni, čo sa prenieslo aj do odôvodnenia rozsudku, keď zobral do úvahy len tvrdenia žalobkyne a ňou predložené dôkazy. Porušil tak princíp rovnosti strán sporu, keď osoba žalovaného bola vykreslená negatívne ako agresor a nervák. Na tvrdenia žalovaného súd neprihliadol a len konštatoval, že svoje tvrdenia nepreukázal. Celé konanie bolo založené výlučne na tvrdeniach žalobkyne a žalovaného, pričom tvrdenia žalobkyne mali pre súd väčšiu váhu. Listinné dôkazy predložené žalobkyňou (čestné prehlásenia dcéry žalovanej, bývalej nájomníčky a ďalšej pani, ktorá pracovala v školskom zariadení so žalobkyňou) žalovaný spochybnil, čo náležite odôvodnil na pojednávaní dňa 9.1.2023. Čestné prehlásenia sa týkali úplne iných situácií a nie incidentu zo dňa 29.1.2022. Súd nechal síce stranám sporu priestor na ústne vyjadrenia, avšak nevykonal dokazovanie tak, aby vyšetril incident zo dňa 29.1.2022, a to kladením otázok účastníkom konania, ich konfrontáciou a pod.. Nepresným záznamom do zápisnice z pojednávania dňa 9.1.2023 vynechal vyjadrenia žalovaného a týmto selektívnym prístupom v prospech žalobkyne nesprávne posúdil skutkový stav veci. Súd nevyhodnotil nesprávnu aplikáciu § 705a Občianskeho zákonníka na daný prípad uvedeného žalobkyňou. Po opísaní skutkových okolností týkajúcich sa spolužitia so žalobkyňou uviedol, že žalobkyňa žalobu založila na jedinom incidente zo dňa 29.1.2022 a na skutočnosti, že žalovaný je držiteľom zbrane. Priebeh incidentu popísaný žalobkyňou nezodpovedá výpovedi žalovaného ako ho opísal pred súdom a rozpor vo výpovediach vyplýva aj z obsahu rozhodnutia Okresného úradu Spišská Nová Ves, odbor všeobecnej vnútornej správy zo dňa 13.2.2023, ktorým bolo konanie zastavené, nakoľko spáchanie skutku žalovaným mu nebolo preukázané. Súd sa neoboznámil s týmto spisom a výpovedami svedkov, bez všetkého uveril žalobkyni. V daný deň hádku vyprovokovala žalobkyňa. Žalovaný sa snažil pred súdom tento incident otvoriť a konfrontovať so žalobkyňou, ktorá uviedla, že konala inštinktívne, čo v zápisnici absentuje. Žalovaný sa snažil poukázať na výbušnosť žalobkyne, ktorá pred súdom urobila z neho nebezpečného agresora, pritom ona je silná osobnosť a vo vzťahu so žalovaným nikdy nebola slabšou stranou alebo obeťou, ktorá potrebuje ochranu. Boli rovnocennými partnermi. Má za to, že žalobkyňa využila tento incident pre účely vyporiadania BSM. Súd sa nezaoberal osobou samotného žalovaného ani otázkou, či reálne hrozí zo strany žalovaného protiprávne použitie zbrane. Nezaujímal sa o to, že žalovaný pri výkone služby ako radový policajt potom, ako riaditeľ policajného útvaru a v súčasnej dobe ako náčelník obecnej polície za 30-ročné obdobie nemal problém a nikdy protiprávne nekonal. Žalovaný ako absolvent Akadémie policajného zboru si je vedomý svojich povinností spojených s držaním a použitím zbrane. Navyše pravidelne podstupuje psychologické vyšetrovania, naposledy 25.7.2018, kedy bol G. I. A. C., I., A. vydaný posudok o spôsobilosti žalovaného držať a nosiť strelnú zbraň a strelivo. Žalovaný nechcel do problémov so žalobkyňou zaťahovať tretie osoby, ktoré by mohli

pred súdom vypovedať v jeho prospech. Súd neoboznámil účastníkov sporu so svojim predbežným právnym posúdením tak, ako vyplýva z § 181 ods. 2 C.s.p. Podľa žalovaného neboli naplnené dôvody pre aplikáciu § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka na daný prípad. Poukázal na to, že v danom prípade musí byť splnená podmienka bezpodielového spoluvlastníckeho vzťahu bývalých manželov, ale tiež existencia spolužitia osôb. Žalovaný odišiel z domu v roku 2018 z dôvodu snahy vyhnúť sa nezhodám.

12. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla potvrdiť rozsudok ako vecne správny. S poukazom na koncentráciu konania uviedla, že žalovaný sa domáha v odvolaní tých práv, ktoré mohol uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie. Právna kvalifikácia je vecou súdu. Zastavenie priestupkového konania voči žalovanému nemožno považovať za dôkaz toho, že sa skutok nestal. Poukázala na to, že ani samotný žalovaný nepopiera časté a intenzívne hádky medzi nimi. V súčasnosti pretrváva strach žalobkyne zo žalovaného. Žalobkyňa má predpísané tabletky na upokojenie a má obavu, že po zrušení neodkladného opatrenia budú podobné situácie ešte znásobené. Zároveň má reálnu obavu z možnej pomsty od žalovaného.

13. Žalovaný v reakcii na vyjadrenie žalobkyne zotrval na svojej odvolacej argumentácii. V konaní vyvolanom žalobkyňou vidí jej zámer o získanie majetku v rámci vyporiadania BSM. Pokiaľ ide o hádky medzi nimi, tieto boli vyrovnané, neboli ničím výnimočné oproti iným manželským hádkam, obaja zvyšovali hlas a skončili tým, že žalovaný z domu odišiel.

14. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

15. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

16. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 10.4.2024 o 9,50 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 210/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 3.4.2024 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

17. Žalovaný namieta odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a f/ C.s.p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

18. Odvolací súd po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

19. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, pričom zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. Súd prvej inštancie sa nedopustil nesprávneho procesného postupu, ktorým by znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva, teda v danom prípade nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Správne a zákonu zodpovedajúce sú dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

21. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva odpoveď na argumenty uvádzané žalovaným v odvolaní. Žalovaný pritom uvádza skutočnosti, ktoré už uviedol pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní vo veci, preto odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

22. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po správnej aplikácii ust. § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre vyhovieť žalobe žalobkyne s odôvodnením, že počas trvania manželstva so žalovaným, ale aj po rozvode bola vystavená

násiliu zo strany žalovaného a ich ďalšie spolužitie v predmetnom rodinnom dome je z tohto dôvodu neznesiteľné.

23. Podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa z dôvodu fyzického alebo psychického násilia alebo hrozby takéhoto násilia vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom dome alebo byte stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov obmedziť užívacie právo druhého manžela k domu alebo k bytu, patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne z jeho užívania vylúčiť.

24. Vyššie cit. ust. § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka umožňuje obmedzenie násilného správania manželov, ale aj rozvedených manželov do času, pokiaľ nedôjde k vyporiadaniám BSM, do ktorého patrí aj nehnuteľnosť, vo vzťahu ku ktorej sa žalobkyňa domáha súdnej ochrany v prípade, ak sa jeden z manželov dopúšťa fyzického alebo psychického násilia. Obmedzenie, resp. vylúčenie užívacieho práva prichádza do úvahy len vtedy, ak vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnej domácnosti dochádza k fyzickému alebo k psychickému násiliu, resp. k hrozbe takýmto násilím. Predpokladom pre použitie takejto občianskoprávnej sankcie proti druhému manželovi je: a/ existencia bezpodielového spoluvlastníckeho vzťahu manželov k domu alebo k bytu, b/ existencia spolužitia obidvoch manželov v dome alebo v byte, c/ existencia fyzického alebo psychického násilia, eventuálne existencia, čo i len hrozby takéhoto násilia, d/ realizácia násilia vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom dome alebo v byte, nachádzajúcim sa v bezpodielovom spoluvlastníctve, e/ neznesiteľnosť ďalšieho spolužitia z dôvodov uvedených pod písm. c/ a d/.

25. Pojem násilie nie je v právnom predpise definovaný, ale znamená najčastejšie označenie fyzického útoku, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Násilím je však každá forma ublíženia, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násilím je teda každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo sa jej bráni robiť niečo, čo robiť chce, prípadne v nej vyvoláva strach. Násilie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násilie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násilie je každé správanie, ktoré priamo narušuje slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce viditeľné poranenia, ale napriek tomu môže byť najhoršou formou násilia.

26. Fyzické alebo psychické násilie tak, ako ho má na mysli ust. § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemusí vykazovať znaky trestného činu, môže ísť iba o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, prípadne postačuje len hrozba takéhoto násilia. Neznesiteľnosť spolužitia v dôsledku fyzického alebo psychického násilia musí mať takú intenzitu, ktorá je spôsobilá natoľko znížiť kvalitu spolužitia v spoločnej domácnosti, že toto spolužitie bude možné objektívne považovať za neznesiteľné. To znamená, že pomery v domácnosti vyvolané jedným manželom nedovoľujú druhému manželovi a deťom, či iným blízkym osobám, bývajúcim v domácnosti, túto pokojne užívať bez strachu o svoju osobu a strach o svoj život a zdravie, prípadne iných osôb tam žijúcich. Strach a obavy z príkoria môže vyvolávať akákoľvek forma násilia.

27. V danom prípade bolo nepochybne vykonaným dokazovaním preukázané, že strany konania – bývalí manželia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi predmetného rodinného domu, v ktorom počas trvania manželstva viedli spoločnú domácnosť. V decembri 2017 žalovaný opustil spoločnú domácnosť, aj keď sporadicky sa do tejto vracal z dôvodu, že dostal pracovnú ponuku v Nálepkove na post náčelníka obecnej polície, ktorú prijal.

28. Odvolací súd považuje za správny záver súdu prvej inštancie, že z vykonaného dokazovania vyplývajú také skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že žalovaný sa správal voči žalobkyni počas trvania manželstva, ale aj po jeho rozvode agresívne, viedol voči nej viaceré fyzických útokov takého charakteru, ako chytanie za ruky, facky a pod., teda takým spôsobom, ktorý mohol objektívne narušovať pokojné spolužitie v predmetnom rodinnom dome a vyvolávať u žalobkyni pocit strachu a obavy z psychického a fyzického násilia. Tento pocit len podčiarkuje fakt, že žalovaný je držiteľom strelnej zbrane, aj keď v konaní preukázal oprávnenosť osvedčenia držiteľa zbrane. V súvislosti s incidentom, ku ktorému došlo medzi stranami sporu dňa 29.1.2022, a ktorý žalobkyňa popísala v žalobe, vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania možno vyvodit', že žalovaný sa dlhšiu dobu a rovnako aj v tento deň dňa 29.1.2022 správal vo vzťahu k žalobkyni násilnícky a agresívne. V dôsledku narušenia vzťahov

a viacerým opakujúcim sa konfliktom medzi stranami sporu, čo pripustil aj samotný žalovaný v odvolaní, je ďalšie spolužitie strán sporu vylúčené.

29. Odvolací súd v tej súvislosti prízvukuje, že žalovaný aj keď pripustil vznik konfliktov medzi stranami sporu, tvrdil, že nedošlo k naplneniu podmienok vyplývajúcich z § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka jednak z toho dôvodu, že so žalobkyňou nežije v spoločnej domácnosti, ale tiež z toho dôvodu, že spolužitie medzi nimi nemožno objektívne považovať za neznesiteľné. V tej súvislosti však neprodukoval žiadne dôkazy a ani súdu nenavrhol vykonať žiadne také dôkazy, ktoré by slúžili na podporu jeho tvrdení. Vychádzajúc z čl. 8 C.s.p. strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Procesné bremeno nie je súdom vynúiteľná povinnosť, jeho prípadné neunesenie však predstavuje určitú formu procesnej sankcie. Touto procesnou sankciou je najčastejšie strata sporu, inak povedané, neunesenie konkrétneho procesného bremena, teda strata civilného sporu. Dôkazná povinnosť nesúha v kontradiktórnom spore len žalobcu. Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí. To znamená, že aj žalovaný v rámci svojej procesnej obrany znáša povinnosť tvrdenia a tým pádom aj dôkaznú povinnosť. Nedodržanie dôkaznej povinnosti a následne neunesenie dôkazného bremena vedie v prípade žalovaného k procesnej pasivite, ktorá je rovnako sankcionovaná stratou sporu. V tej súvislosti preto nemôže obstáť tvrdenie žalovaného, že na podporu svojich tvrdení nenavrhol vypočúť svedkov – tretie osoby, ktoré nechcel zatiahnuť do tohto sporu. Naopak, možno prisvedčiť názoru súdu prvej inštancie, že žalobkyňa uniesla v spore bremeno tvrdenia, ale aj dôkazné bremeno, keď vykonanými dôkazmi, ňou navrhnutými (výpoveď žalobkyne, listinné dôkazy) preukázala, že je namieste poskytnúť jej ochranu pred násilím alebo hrozbou násilia tak, ako vyplýva z § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

30. Otázka právneho posúdenia veci súdom patrí len súdu, preto bez právneho významu je skutočnosť, že žalobkyňa v žalobe poukazovala na možnú aplikáciu ust. § 705a Občianskeho zákonníka na daný prípad.

31. K odvolacej námietke žalovaného, ktorý vytyka súdu prvej inštancie, že nepresným záznamom do zápisnice z pojednávania dňa 9.1.2023 vynechal niektoré jeho vyjadrenia, ktorý bol na tomto pojednávaní zastúpený svojou právnou zástupkyňou, je potrebné uviesť, že po oboznámení sa s obsahom tejto zápisnice nemožno vyvodiť, že by žalovaný namietal nesprávne zaznamenanie priebehu pojednávania. V tej súvislosti odvolací súd pripomína, že v zmysle § 99 ods. 1 veta druhá C.s.p. v zápisnici sa najmä označí prejednávaná vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh procesného úkonu a uvedie sa podstatný obsah prednesov a výroky rozhodnutia. Žalovaný na tomto pojednávaní nevzniesol námietky voči obsahu zápisnice. Súd na tomto pojednávaní pritom poskytol možnosť žalovanému vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, vrátane vyjadriť sa v záverečnom prejave, a to priamo diktátom do zápisnice. Na tomto pojednávaní bol žalovaný tiež súdom vypočutý, pričom právna zástupkyňa žalovaného, ale aj protistrana kládli v rámci výpovede doplňujúce otázky žalovanému, ktorý na ne mal možnosť odpovedať.

32. Z obsahu zápisnice zo dňa 12.12.2022 vyplýva, že súd postupoval v súlade s § 181 ods. 2 C.s.p., keď uviedol, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná a tiež uviedol predbežné právne posúdenie veci.

33. Zo všetkých týchto dôvodov, ako aj z dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré odvolací súd považuje za správne, potvrdil rozsudok vrátane výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

34. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalobkyni priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).